

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕШЕНИЕ

№ 258 / 04.12.2025 г.

Производството е по реда на чл. 60, ал. 3, във връзка с ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по повод постъпило в Министерство на околната среда и водите (МОСВ) искане с вх. № ОВОС-66-4/17.09.2025 г. от възложителя „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД чрез неговия изпълнителен директор за допускане на предварително изпълнение на Решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) № 3-3/2025 г. на министъра на околната среда и водите, с което се одобрява осъществяването на инвестиционно предложение (ИП) „Устойчиво адаптиране на национална електропреносна мрежа – GREENABLER – трансформация на мрежа 220 kV към ниво на напрежение 400 kV“.

Искането е мотивирано с наличието на предпоставките по чл. 60, ал. 1 от АПК, които обуславят допускането на предварително изпълнение на административния акт, а именно защита на особено важни държавни и обществени интереси, свързани със своевременното изпълнение предвид значимостта на проекта, предмет на ИП.

След като разгледах искането на възложителя, намирам за установено от фактическа и правна страна следното:

„Електроенергиен системен оператор“ ЕАД е оператор, притежаващ лиценз за пренос на електроенергия на територията на Република България. Дружеството като собственик на електропреносната мрежа 110, 220 и 400 kV поддържа и изгражда нови електропроводи в съответствие с действащото законодателство на Република България, спазвайки строго всички нормативни изисквания относно опазването на околната среда.

Към настоящия момент „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД експлоатира мрежа 220 kV с обща дължина над 2000 km, като по свое същество и начин на развитие същата се явява предшественик на по-късно появилата се мрежа 400 kV, която има значително по-големи преносни способности. Основна част от мрежата 220 kV е проектирана и строена в периода 1950-1970 г. и към настоящия момент е в края на своя експлоатационен ресурс.

Във връзка с гореизложеното и с цел реконструкция на съществуващи електропроводи за повишаване на номиналното им напрежение от 220 kV на 400 kV и реконструкция и/или разширение на прилежащите и функционално свързани към електропроводите подстанции, „Електроенергийния системен оператор“ ЕАД стартира проект с европейско финансиране с наименование – „Устойчиво адаптиране на национална електропроводна мрежа – GREENABLER“.

Реализирането на горецитираното ИП ще има съществено отражение върху сигурността на доставките в страната и ще допринесе за гъвкавостта на системата и

ПАЕ

ISO 9001 2015

Certificate No. BG-13980/1411

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

оперативната съвместимост и сигурната работа на електроенергийната система, както и се гарантира сигурността на междусистемните обмени на електроенергия между България и Европейския съюз.

С Решение № 713 от 12.10.2023 г. на Министерския съвет на Република България, обектите от цитирания проект, които са част от електропреносната мрежа, на основание § 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за държавната собственост и § 5, т. 62 от Допълнителните разпоредби на Закона за устройство на територията са обявени за национални обекти и обекти с национално значение.

Основната цел е интегриране на енергията от възобновяемите източници, като в тази връзка проектът ще генерира следните ползи:

- Поетапната декарбонизация на електроенергийния сектор и увеличаване дела на енергията от ВЕИ в енергийния микс на страната;
- Сътрудничество със съседните държави, членки на Европейския съюз в областта на възобновяемата енергия, по отношение на проекти, улесняващи интегрирането на ВЕИ, както и създаване на техническа възможност възобновяемите паркови модули на съседните страни да работят съвместно и да експлоатират възобновяемите ресурси, без опасност от претоварвания във вътрешните електропреносни мрежи;
- Съществен принос за генерирането на възобновяема енергия от вятър и слънце, интегриране на съоръжения за съхранение на енергия;
- Присъединяване на значително количество нови възобновяеми паркови модули и осигуряване пренасянето на произвежданата от тях енергия към вътрешността на страната, без това да води до ограничаване на работата на съществуващите генериращи модули и до намаляване на междусистемните капацитети за обмен на електроенергия със съседните електроенергийни системи;
- Недопускане намаляване на преносния капацитет между търговските зони и изпълнение на чл. 16 (8) от Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно вътрешния пазар на електроенергия, като се спазват стандартите за безопасност за сигурна експлоатация на мрежата;
- Осигуряване възможност за изпълнение на ремонтна програма на вътрешната мрежа високо напрежение, при наличие на значителна генерация от ВЕИ;
- Увеличаване на преносната способност и подобряване на оперативността на електропреносната мрежа;
- Повишаване сигурността на електропреносната мрежа и ограничаване на технологичните загуби.

Срочно реализиране на ИП е от особена важност и ще доведе до редица ползи:

- Икономически - повишаване на конкурентната позиция на Българската енергийна система; подобряване ефективността на преноса на електроенергия от ВЕИ.
- Технически - разрешаване на съществуващи технически ограничения, свързани със сигурността на доставките в региона на Република България и гъвкавостта на електроенергийната система на страната; подобряване на сигурността на захранването при аварийни ситуации и ремонтни схеми.

Преходът към по-високо напрежение на въздушните линии от 220 kV на 400 kV е ключова стъпка за модернизацията на енергийната инфраструктура в България. Тази трансформация не само подобрява ефективността на мрежата и намалява загубите, но също така допринася за опазването на околната среда и постигането на дългосрочните цели на националния план за енергетика и климат, свързан с устойчивостта и нисковъглеродното бъдеще.

Ненавременното стартиране и реализация на инвестиционното предложение „Устойчиво адаптиране на национална електропреносна мрежа – GREENABLER – трансформация на мрежа 220 kV към ниво на напрежение 400 kV“ ще доведе до пропускане на гореизброените ползи, но най-вече ще доведе до:

- загуба на значителни по размер европейско финансиране;

- увеличаване на риска от аварии и увеличаване на риска за електроснабдяването, особено при отчитане на ефектите от климатичните промени, които правят надеждността на електропреносната система изключително важна;

- невъзможност за изпълнение на общоевропейски цели за насърчаване на производството на електроенергия от ВЕИ, тъй като „Електроенергийния системен оператор“ ЕАД няма да е в състояние на осигури свързване на проекти за производство на електроенергия от ВЕИ към своята електропреносна мрежа, поради липса на капацитет.

Във връзка с горното от „Електроенергийния системен оператор“ ЕАД с писмо вх. № ОВОС-66-4/17.09.2025 г. е поискано МОСВ да упражни правомощията си по чл. 60, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс и да допусне предварително изпълнение на Решение по ОВОС № 3-3/2025 г. на министъра на околната среда и водите, с което се одобрява осъществяването на ИП „Устойчиво адаптиране на националната електропреносна мрежа – GREENABLER – трансформация на мрежата от 220 kV към ниво на напрежение 400 kV“. Това ще даде възможност на „Електроенергийния системен оператор“ ЕАД срочно да реализира цитираното национално значимото ИП и ще защити особено важен държавен и обществен интерес.

Със своевременното изпълнение на Решение по ОВОС № 3-3/2025 г. за одобряване осъществяването на ИП се изпълняват общоевропейски цели за насърчаване на производството на електроенергия от ВЕИ; се намалява риска от аварии и риска за електроснабдяването, особено при отчитане на ефектите от климатичните промени, които правят надеждността на електропреносната система изключително важна; се намалява риска от загуба на значителни по размер европейско финансиране

С допускането на предварително изпълнение на Решението по ОВОС ще се ускори процеса по реализация на ИП „Устойчиво адаптиране на националната електропреносна мрежа – GREENABLER – трансформация на мрежа от 220 kV към ниво 400 kV“.

Допускането на предварително изпълнение е единственият възможен правен механизъм, посредством който ще се гарантира навременното изпълнение на Решение по ОВОС № 3-3/2025 г. на министъра на околната среда и водите.

Предвид изложеното, допускането на предварителното изпълнение на Решение по ОВОС № 3-3/2025 г. за цитираното ИП се налага с цел да се осигури защитата на особено важни държавни и обществени интереси, тъй като от закъснението на изпълнението може да последва значителна или трудно поправима вреда. Допускането на предварително изпълнение на решението е необходима обезпечителна мярка с оглед осигуряване на изпълнението на административния акт, чието навременно изпълнение е от значение за осигуряване на последващите действия за осъществяване на ИП.

Гореизложените обстоятелства кореспондират с хипотезата на чл. 60, ал. 1 от АПК, като са налице предпоставки за допускане на предварително изпълнение на Решение по ОВОС № 3-3/2025 г. на министъра на околната среда и водите, а именно да се защитят особено важни държавни и обществени интереси, тъй като от закъснението на изпълнението може да последва значителна или трудно поправима вреда. С разпореждането за допускане на предварително изпълнение се препятства забавянето на изпълнението на административния акт.

Предвид гореизложеното, намирайки основателно искането, на основание чл. 60, ал. 3, във връзка с ал. 1 от АПК,

РАЗПОРЕЖДАМ:

Допускам предварително изпълнение на Решение по ОВОС № 3-3/2025 г. на министъра на околната среда и водите, с което се одобрява осъществяването на инвестиционно предложение „Устойчиво адаптиране на националната електропреносна мрежа GREENABLER – трансформация на мрежа 220 kV към ниво на напрежение 400 kV“, с цел защита на особено важни държавни и обществени интереси, свързани със

своевременното изпълнение на акта, тъй като от закъснението на изпълнението може да последва значителна или трудно поправима вреда.

На основание чл. 60, ал. 5 от АПК, разпореждането за допускане на предварително изпълнение подлежи на обжалване чрез министъра на околната среда и водите пред Върховния административен съд в тридневен срок от съобщаването му.

МАНОЛ ГЕНОВ

Министър на околната среда и водите

